

LEPIDOPTEROLOGISKA NOTISER

AF

J. MEVES.

Syrictus malvae L. ab. *Taras* MEIG., som i LAMPAS katalog (1885) uppgifves vara funnen i Karelen (Finland) och i Danmark, har jag i två han-exemplar tagit på Väddö, Stockholms skärgård, i juni 1890. Den skiljer sig märkbart från hufvudformen därigenom, att de hvita fläckarna på framvingarnas öfversida äro stora och sammanflytande.

Anthrocera (Zygæna) meliloti Esp. Denna vackra fjärl, som enligt AURIVILLII handbok »Nordens fjärilar» (1891) förekommer i Danmark och södra Sverige till Stockholm och Västmanland, finnes ej sällsynt på fuktiga ängar å Vermdön. Vid Velamsund lyckades jag åtskilliga gånger påträffa den, så vidt jag vet, ej hos oss funna varieteten *Stentzii* FR., som utmärker sig därigenom, att bakkroppen prydes af ett rött tvärband af samma färg som bakvingarnas grundfärg. I juli månad åren 1896—1898 togos både hanar och honor; å de senare är det röda bandet vanligen mest utprägladt. Stundom funnos exemplar, där bandet endast var helt svagt antydt, sålunda bildande öfvergången till hufvudformen. Varieteten angifves i STAUDINGERS katalog förekomma i Armenien och Alpernas dalar. — I sammanhang härmed torde jag få fästa uppmärksamheten på ett ypperligt artkännetecken hos hanen, nämligen ett par gula hårtofsar, som sitta en ofvanför hvardera analklaffen, vanligen dolda, men framträdande mycket tydligt, så snart man på vanligt sätt med en pincett klämmer bakkroppen för att få fram klaffarna.

Det är ju, såsom bekant, eljest rätt svårt att angifva absoluta, ej blott relativa kännetecken för vissa arter af detta släkte. — En ♀, hufvudformen, som togs den 14 juli 1896, hade vänstra framvingen tecknad nästan som *Anthr. scabiosae* SCHEV., i det att de röda fläckarna 2 och 5 sammanflyta; den högra framvingen är däremot normal. Någon hybrid form kan exemplaret svårigen vara, ty *scabiosae* har jag aldrig funnit där på trakten.

Arctia Caja L. Den 26 juli 1898 utkläcktes i bur efter en larv, som genast efter dess intagande började inspinna sig, en högst besynnerlig ♀, till färgen helt olik den vanliga formen. Grundfärgen är nämligen på framvingarna ljusgul och på bakvingarna matt rödaktigt gul, och därpå stå enstaka ljusbruna skuggfläckar, svagt antydande hufvudformens brunsvarta och blåsvarta teckningar. Hufvud och mellankropp äro ofvan olivbruna, bakkroppen af samma färg som bakvingarna.

Stauropus fagi L. Af denna sällsynta insekt hittades vid Velamsund år 1897 en larv, som väl förpuppade sig, men ej afgaf imago. 1898 togs ytterligare en larv, som sattes tillsammans med en larv af *Acronycta alni*, enär båda förtärde asplöf. Snart observerade jag likväl en påfallande oro hos den senare, och iakttog då, huru *fagi* sysslade med att afbita *alni*-larvens klubblika hår, fastän där fanns riklig bladföda. De skildes då naturligtvis åt, och båda förpuppade sig i sinom tid. *Alni*-puppan gaf fjäril, men *fagi* är åtminstone ännu (hösten 1899) ej utkläckt.

Agrotis castanea ESP. uppgifver AURIVILLIUS vara dittills funnen endast i Danmark, på Dalarö samt vid Kristiania. Två honor, tillhörande *var. neglecta* HÜB. eller snarare *var. laevis* HAW., enär grundfärgen är rödaktigt grå, togos vid Velamsund i augusti 1896 och 1897, hvarförutom 1896 fångades ytterligare en väl bibehållen, ovanligt färgad hona, sotsvart med otydliga teckningar. — Arten lär ock vara funnen vid Erstavik af jägmästaren WERMELIN.

Catocala promissa ESP. Af denna präktiga fjäril, som enligt AURIVILLIUS förekommer sällsynt i Danmark, Skåne och Halland, erhöles mellan den 23 juli och 16 augusti åren 1897 och 1898 ej mindre än sex exemplar, hälften af hvardera könet, på äpplebet. — Den af bemälda författare till gruppindelning an-

vända karaktären för vissa *Catocala*-arter, nämligen den s. k. afsnörda fläckens förening eller icke med yttre mellanfältet genom en öppen kanal torde ej alltid vara konstant, ty ett af mina *promissa*-exemplar har kanal, de öfriga icke. — Arten har äfven tagits vid Borgholm redan år 1881 af W. MEVES.

Brephos nothum HÜB., är enligt AURIVILLIUS sällsynt funnen på Fyen, i Östergötland, Helsingland och Luleå lappmark samt i södra Norge; jag erhöll den 1899 utkläckt efter larv, tagen vid Velamsund föregående sommar.

Pellonia vibicaria CLERCK. En ovanlig aberration, ♂, togs vid Velamsund den 24 juni 1897; i stället för att framvingens röda midtlinie borde bilda en båge långt utanför diskfläcken, går den i rak linie tvärs öfver sagda fläck.

Af *Halia clathrata* L. *ab. cancellaria* HB., som skiljer sig från hufvudformen därigenom, att vingarnas på gulhvit grund stående tvärlinier äro smala och icke sammanflyta med hvarandra, fångades en ♀ vid Velamsund den 1 juli 1896. En besynnerlig, mig veterligen ej förut beskrifven aberration, ♂, af *H. clathrata* från Helsingland erhöll jag af herr RUDOLPHI; vingarna äro sot-svarta, utan andra teckningar än å framvingen 4 små hvita fläckar nära utkanten samt å bakvingen 6 små hvita fläckar och punkter; fransarne svart- och hvitfläckiga liksom på hufvudformen. Denna egendomliga form bildar således en rak motsats till den ljusa *ab. cancellaria*.

Eucosmia certata HB. uppgifver AURIVILLIUS vara sällsynt, dittills funnen endast i Färlöf i Skåne af kyrkoherden J. ANDERSON. Vid Velamsund och Kilsviken på Vermdön har jag alltsedan 1896 årligen funnit dess larver på berberisbuskar, fläckvis i rätt stort antal och med lätthet lyckats uppdraga många fjärilar af dem. Arten är möjligen ej så sällsynt, som man tror, men genom sitt lefnads sätt undandrager den sig uppmärksamheten. Endast undantagsvis har jag observerat den rätt stora fjäriln i rörelse, och larven — som man finner i juni — har en särskild förmåga att dölja sig, i det att den om dagen sitter stilla emellan ett par med trådar fast förbundna blad, så att icke ens en häftig skakning af kvistarna förmår larven att falla ned, och lämnar sitt gömställe först vid skymningens inbrott för att äta. Pappan öfvervintrar på marken under mossa och dylikt. — Bland

år 1898 utkläckta exemplar erhöill jag äfven ♂ och ♀ af den mörka varieteten *simplicica* WACKERZAPP.

Af den mycket sällsynta *Cidaria firmata* Hb. — enligt AURIVILLIUS inom Skandinavien förut funnen endast vid Kristiania och, af THEDENIUS, vid Stockholm — lyckades jag den 24 augusti 1896 få en vacker ♂ vid Velamsund. Möjligen gör artens stora likhet med *Cid. variata* v. *obeliscata* att den lätt förbises. Den igenkännes dock vid närmare betraktande på saknaden af snedstreck i vingspetsen och, i fråga om hanen, på de kammade antennerna.

FÖRSÖK MED ÄGG OCH UNGA LARVER AF NUNNAN (*LYMANTRIA MONACHA* L.).

1898 års höst erhöills ett antal ägg af nunnan från Virå i Södermanland, centrum för nunnehärjningen. Sedan de förvarats på vinden, där temperaturen stundom nedgick till — 10 à 12° C., intogos 15 st. den 8 januari 1899 från — 6°, inlades i ett preparatrör med bomullspropp, placerades i 4 timmar ofvanför en kamin i + 26°, sattes därefter utanför fönstret öfver natten, då temperaturen nedgick till — 6,5°, fingo följande dag under 8 timmar njuta + 29° öfver kaminen, kommo så för natten omedelbart i — 4°, som sedermera sjönk till — 7°, intogos följande morgon och förblefvo 1½ dygn i + 26 à 29°, utsattes åter den 11 januari om kvällen och förblefvo till den 16 januari i en temperatur mellan töväder med stundom sol och — 11,5, flyttades så omedelbart från — 6° till + 24°, o. s. v. med ömsom köld och ömsom värme ända till den 26 januari, då de från — 11,5° intogos till vanlig rumsvärme, omkring + 17°, hvarest de fingo vara i fred. Den 7 februari kröpo krya larver ur samtliga äggen!